اخبار کوتاه

ضرر به تولیدکنندگان و صادرکنندگان با تصمیمات مقطعی

رئیس اتحادیه ملی محصولات کشاورزی می‌گوید عراق باید برنامه مدونی برای تولید خود داشته باشد و بر اساس آن برای واردات برنامه‌ریزی کند. اعمال ممنوعیت و عدم ممنوعیت واردات محصولات کشاورزی با مبرا به عراق به صورت مقطعی و آنی نتیجه‌ای جز اعتمادی و ضرر صادرکنندگان و تولیدکنندگان نخواهد داشت.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، روز گذشته مدیرکل غرب آسیای سازمان توسعه تجارت ایران- از توقف صادرات برخی محصولات کشاورزی به عراق خبر داد و گفت که بر اساس اعلام بخش رایزنی بازرگانی سفارت عراق در تهران، دولت این کشور در راستای حمایت از تولیدات داخلی خود، ورود برخی محصولات کشاورزی مانند گوجه فرنگی، خیار و هندوانه را به این کشور به طور موقت ممنوع اعلام کرده و همچنین بر تداوم ممنوعیت واردات سیب زمینی به این کشور تا اطلاع ثانوی تاکید کرده است.

این در حالیست که کمتر از دو هفته پیش صادرات محصولات کشاورزی به عراق از سر گرفته شده بود.

سیدرضا نوراتی - رئیس اتحادیه ملی محصولات کشاورزی - در پاسخ به اینکه ممنوعیت و عدم ممنوعیت واردات محصولات کشاورزی به عراق چه تاثیری بر تولیدکنندگان و تجار ایرانی خواهد گذاشت؟ به ایسنا گفت: روز گذشته عراق واردات ۵ قلم محصول کشاورزی از جمله گوجه‌فرنگی، خیار، سیب زمینی و هندوانه را به کشورش ممنوع کرد که می‌توان گفت این تصمیمات مقطعی و آنی غیر از لطمه به تولیدکنندگان و صادرکنندگان ما نتیجه دیگری ندارد.

وی ادامه داد: اینکه کشور عراق باید از تولید داخلیش حمایت کند، هیچ شکی در آن نیست؛ ولی تولید لحظه‌ای نیست. عراق باید برنامه مدون داشته باشد و زمان تولیدش را بداند تا بتواند گزارش دهد و بر اساس آن برای واردات برنامه‌ریزی کند.

رئیس اتحادیه ملی محصولات کشاورزی اضافه کرد: متاسفانه با تصمیمات گرفته شده شرایطی برای بازارهای ما ایجاد می‌شود که منجر به کاهش اعتماد صادرکنندگان ما به عراق خواهد شد.

وی با اشاره به اینکه امروز تعدادی کامیون گوجه فرنگی برگشت خورده و وارد بازار داخلی شد، گفت: مسئولان باید با طرف عراقی مذاکراتی داشته باشند تا این قضیه تکرار نشود. اگر چه چندین جلسه برگزار شده و آنها قول‌های مساعدی نیز داده‌اند، اما همچنان به روال سابق عمل می‌کنند.

سهم دانش بنیان‌ها از کل صادرات کشور کمتر از ۲ درصد است

معاون سازمان توسعه تجارت با بیان اینکه از ۹ هزار شرکت دانش بنیان در کشور کمتر از ۵۰۰ شرکت صادرات محور هستند، گفت: سهم دانش بنیان‌ها از کل صادرات کشور کمتر از ۲ درصد است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، محمدصادق قنادزاده معاون ارتقای کسب و کارهای بین‌المللی سازمان توسعه تجارت ایران در مصاحبه رادیویی جهش‌های تجارت خارجی در دولت سیزدهم را بسیار مثبت ارزیابی کرد و افزود: ما از ۳۸ دلار تجارت خارجی سال ۱۳۹۹ هم اکنون به عدد ۵۴ میلیارد دلار رسیدیم که این، حاصل و مرهون دیپلماسی متوازن دولت سیزدهم و نگاه مثبت به همسایگان و قاره آفریقا و آمریکای جنوبی است.

وی با تأکید بر لزوم حمایت و تسهیل صادرات در بخش سیاست‌های ارزی به دلیل شکنندگی حوزه تجارت خارجی گفت: متأسفانه هنوز سهم پتروشیمی‌ها و فلزات اساسی در سبد صادراتی کشور زیاد است که یک آفت محسوب می‌شود و از این رو در تلاشیم که این روند به سمت کالاهای صنعتی و ارزش افزوده بالاتر حرکت کند.

این مقام مسئول با اعلام کاهش ۲.۶ دهم درصدی ارزش صادرات کشور طی شش ماه اول به نسبت مدت مشابه عنوان کرد: ما با کمک معاونت علمی و ارکان حوزه صنعت و تجارت کشور در تلاشیم تا حمایت‌ها را به سمت شرکت‌هایی که فناوری بالاتری دارند و صادرات انجام می‌دهند، متمرکز کنیم.

قنادزاده درباره میزان صادرات دانش بنیان‌ها گفت: بر اساس آمار معاونت علمی در خصوص ارزش صادراتی شرکت‌های دانش بنیان، ارزش کالاهای صادراتی این حوزه در سال ۱۴۰۱ بیش از یک میلیارد دلار برآورد شده که کمتر از ۲ درصد کل صادرات کشور است و در شأن حوزه دانش بنیان نیست.

معاون ارتقای کسب و کارهای بین‌المللی سازمان توسعه تجارت ایران تصریح کرد: برخی شرکت‌های دانش بنیان هنوز به بلوغ لازم برای ورود و مانداگاری در بازارهای صادراتی نرسیده اند و از ۹ هزار شرکت دانش بنیان در کشور کمتر از ۵۰۰ شرکت صادرات‌محور هستند.

قنادزاده با بیان اینکه معاونت علمی و مجموعه‌های حمایتی دیگر باید به توانمندسازی شرکت‌های دانش بنیان و ورود آنها به بازارهای صادراتی کمک کنند، گفت: اگر شرکت‌های دانش بنیان را در رسیدن به بازارهای هدف کمک کنیم بیشتر می‌توانند پرچم کشورمان را در دنیا بلند کنند؛ به نسبت شرکت‌های عادی که کالاهایی را صادر می‌کنند.

وی از تلاش سازمان توسعه تجارت و معاونت علمی و فناوری برای تأسیس شرکت‌های مدیریت صادرات و کنسرسیوم‌های صادراتی در حوزه دانش بنیان خبر داد و افزود: از آنجایی که شرکت‌های متوسط و کوچک توان ورود به بازارهای صادراتی و بین‌المللی را ندارند، تلاش می‌کنیم تا شرکت‌های مدیریت صادرات را راه اندازی کنیم.

معاون ارتقای کسب و کارهای بین‌المللی سازمان توسعه تجارت ایران در پاسخ به این سوال که برنامه سازمان توسعه تجارت برای جبران کسری ۶ میلیارد دلاری صادرات در شش ماهه دوم سال ۱۴۰۲ چیست گفت: همه تمرکز ما روی توسعه صادرات است و اعتقاد داریم که ترازِ تجاری کشور مثبت می‌شود ضمن اینکه عمده نیازهای وارداتی کشور در شش ماه اول انجام شده و به تدریج این شکاف کمتر خواهد شد.

معاون پیشگیری از وقوع جرم قوه قضاییه:

مشاورین املاک باید شرایط تصمیم‌گیری منصفانه برای طرفین معامله فراهم کنند

معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضاییه گفت: مشاورین املاک باید شرایطی قبل از انعقاد قرارداد مهیا کنند که طرفین بتوانند واقع بینانه و منصفانه تصمیم بگیرند چون اگر این اتفاق نیفتد، مسیری که طی می‌شود ممکن است زمینه ساز تقابل و دعاوی شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، اصغر جهانگیر روز سه شنبه دوم آبان ماه در همایش آموزش تخصصی املاک و مستغلات کرج که در سالن شهیدان نزادفلاح برگزار شد، گفت: کاری که مشاورین املاک انجام می‌دهند منجر به ایجاد پناهگاه برای مردم می‌شود.

وی با بیان اینکه سند در مفهومی کلی به معنای تکیه گاه است توضیح داد: اثری که مشاورین املاک در قالب سند، قوانامه و قرارداد از خود به جامعی گذارند، تاثیر زیادی از جنبه‌های اقتصادی، عمومی و اجتماعی بر روی مردم و جامعه دارد.

وی گفت: مشاورین املاک قبل از انعقاد قرارداد با تعاملی که با طرفین معامله دارند تلاش دارند زمینه تفاهم دوسویه را فراهم کنند.

این مسئول ابراز کرد هر چند خدمات مشاورین املاک قبل از انعقاد قرارداد رایگان است ولی نباید به نحوی باشد که به عنوان مأمور متقابله شناخته شود و بعدها به عنوان معاونت در کلاهبرداری در پرونده به ثبت برسد.

وی با اشاره به ضرورت آموزش مشاورین املاک اضافه کرد: باید از همه کسانی که برای ارتقای دانش حقوقی در حوزه املاک و آموزش تخصصی فعالان این صنف تلاش دارند قدردانی کرد.

وی گفت: مشاورین املاک باید شرایطی قبل از انعقاد قرارداد مهیا کنند که طرفین بتوانند واقع بینانه و منصفانه تصمیم بگیرند چون اگر این اتفاق نیفتد، مسیری که طی می‌شود ممکن است زمینه ساز تقابل و دعاوی شود.

این مسئول تأکید کرد: کار مشاورین املاک مثل یک تیغ دولبه است چون هم می‌تواند کمک کار دستگاه قضا برای کاهش پرونده‌ها باشد و هم ممکن است زمینه ساز افزایش اختلافات شود.

جهانگیری گفت: امروز جامعه ما به اعتمادسازی نیاز دارد و این در سایه تلاش برای رعایت حقوق یکدیگر تحقق پیدا می‌کند.

وی توضیح داد: اگر مردم به این باور برسند که در سایه اعتماد می‌توانند فعالیت‌های اقتصادی مثل خرید و فروش را انجام دهند، به ثبات در سایر

حوزه‌ها هم کمک می‌شود چون اعتماد یکی از مهمترین سرمایه‌های اجتماعی هر جامعه‌ای است.

رئیس سازمان امور مالیاتی خبر داد

مالیات ۵۰ درصد از مشاغل صفر شد

رئیس سازمان امور مالیاتی در توئیتی با اشاره هدف این سازمان برای تکریم مودیان مالیاتی و رسیدن به عدالت مالیاتی آورده است: الوعده وفا: مالیات ۵۰ درصد از مشاغل صفر شد.

به گزارش پیام آشنا، سید محمد هادی سبحانیان در توئیتی با اشاره هدف سازمان امور مالیاتی برای تکریم مودیان مالیاتی و رسیدن به عدالت مالیاتی آورده است: الوعده وفا: مالیات ۵۰ درصد از مشاغل صفر شد.

وی عنوان کرده که همانطور که در خرداد ماه وعده داده بودیم، مالیات مقطوع موضوع تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات های منسقیم حدود چهار میلیون نفر از اصناف و مشاغل با عدد صفر قطعی و نهایی شد.

سبحانیان با بیان اینکه این دستاورد بزرگ نظام مالیاتی در راستای تکریم بیش از پیش مودیان و اعتماد به خوداظهاری آنان و در سایه مالیات ستانی عادلانه رقم خورده است، گفته که وصول مالیاتی از این مودیان مالیاتی و رسیدن به عدالت مالیاتی آورده است: الوعده وفا: مالیات ۵۰ درصد از مشاغل صفر شد.

وی گفته: مشاورین املاک باید شرایطی قبل از انعقاد قرارداد مهیا کنند که طرفین بتوانند واقع بینانه و منصفانه تصمیم بگیرند چون اگر این اتفاق نیفتد، مسیری که طی می‌شود ممکن است زمینه ساز تقابل و دعاوی شود.

این مسئول تأکید کرد: کار مشاورین املاک مثل یک تیغ دولبه است چون هم می‌تواند کمک کار دستگاه قضا برای کاهش پرونده‌ها باشد و هم ممکن است زمینه ساز افزایش اختلافات شود.

جهانگیری گفت: امروز جامعه ما به اعتمادسازی نیاز دارد و این در سایه تلاش برای رعایت حقوق یکدیگر تحقق پیدا می‌کند.

وی توضیح داد: اگر مردم به این باور برسند که در سایه اعتماد می‌توانند فعالیت‌های اقتصادی مثل خرید و فروش را انجام دهند، به ثبات در سایر درآمدهای مالیاتی با تکیه بر اطلاعات شفاف، دقیق و بدون فشار بر مؤدیان کنونی و از طریق شناسایی مؤدیان جدید، تمرکز بر پایه‌های جدید مالیاتی و مقابله بیش از پیش با فرار مالیاتی با تکیه بر هوشمندسازی نظام مالیاتی صورت می‌گیرد.

به گفته وی، رشد درآمدهای مالیاتی در سال های اخیر بدون وارد آمدن فشار به بخش مشاغل صورت گرفته است به طوری که در سال جاری بیش از ۵۰ درصد از مشاغل، مالیات صفر و حدود ۴۰ درصد نیز مالیات زیر ۲۰ میلیون تومان پرداخت کردهاند. همچنین طی دو سال گذشته از بار مالیاتی بخش تولید نیز به میزان هفت درصد کاسته شده است.

گفتنی است: پیش از این در اواخر خرداد ماه سال جاری سیدهادی سبحانیان با اشاره به آمارهای مالیات‌های مربوط به تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم تأکید کرده بود که مالیات مقطوع موضوع تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم بر اساس داده‌های متقن عملکرد اقتصادی افراد محاسبه شده است.

وی در این باره گفته بود: با همین اطلاعات، مالیات بیش از نیمی از صاحبان مشاغل صفر و مالیات حدود ۹۰ درصد مشمولان هم کمتر از ۲۰ میلیون تومان برای یکسال تعیین شده است.

فرماندار اشتهارد تاکید کرد؛

لزوم ایجاد گشت املاک در اشتهارد

فرماندار اشتهارد با تاکید بر لزوم ایجاد گشت املاک گفت: باید با تشکیل اکیپ‌هایی به صورت مستمر بر دفاتر مشاور املاک نظارت صورت گیرد و برای لحظه‌ای این بازار رها نشود.

به گزارش پیام آشنا، ابراهیم کردلو بعد از ظهر دوشنبه در شورای مسکن و کار گروه تنظیم و کنترل بازار املاک و مستغلات شهرستان ضمن محکوم کردن اقدامات خصمانه رژیم صهیونیستی علیه مردم مظلوم فلسطین افزود: باید با افرادی که منجر به نارسایی در بازار مسکن می‌شوند برخورد شود.

وی گفت: قاطعیت در برخورد با اخلالگران بازار مسکن ضروری است و مشاوران املاکی که باعث برهم خوردن نظم بازار می‌شوند باید هزینه عملکرد منفی خود را بپردازند.

فرماندار اشتهارد افزود: ساخت و تحویل مسکن و واگذاری زمین مسکونی به خانوارهای زیر پوشش بهزیستی، کمیته امداد امام خمینی (ره) و بنیاد شهید شهرستان در اولویت قرار دارند.

رئیس شورای مسکن شهرستان اشتهارد خاطرنشان کرد: طرح‌های مهم نهضت ملی مسکن در شهرستان اشتهارد در قالب شهرک ۵۰۰ هکتاری فردآباد، ۷۳۴ واحدی مسکن کارگری شهر اشتهارد و طرح مهم الحاق یک هزار هکتار به محدوده شهر اشتهارد برای ساخت مسکن بویژه مسکن کارگری در قالب شهرک‌های مسکونی ویلایی با طراحی ۲-۱ و ۳ طبقه به تصویب کار گروه امور زیربنایی و شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان البرز رسیده است.

کردلو افزود: علاوه بر طرح‌های فوق ۲۷۲ واحد مسکن نیز در قالب گروه‌های ساخت (شخص ساز) توسط بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در اشتهارد و ۳ پروژه ساخت مسکن محرومین توسط کمیته امداد در سه روستای شهرستان از جمله طرح‌های دیگر ساخت مسکن در جهت اجرای دستورات

رئیس جمهور محترم و سیاست‌های دولت مردمی سیزدهم است که عملیاتی شده است.

فرماندار اشتهارد متذکر شد: با اجرای این طرح‌های مهم تب قیمت بالای مسکن در شهرستان اشتهارد فروکش خواهد کرد.

معاون استاندار البرز:

۹۸ هزار واحد در قالب مسکن حمایتی دولت برای البرز ساخته می‌شود

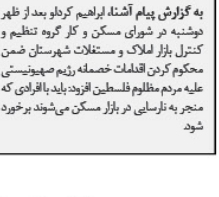

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار البرز گفت: برای استان ۹۸ هزار و ۸۵۸ واحد در قالب مسکن حمایتی دولت در مناطق شهری، بافت فرسوده و بازآفرینی شهری و غیره تعریف شده است.

به گزارش پیام آشنا، احمد افضلی بعد از ظهر دوشنبه در اولین جلسه کارگروه تخصصی نهضت ملی مسکن استان البرز که با حضور مدیرکل راه و شهرسازی، نماینده بانک مسکن، مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره شهر جدید هشتگرد در سالن معاونت عمران برگزار شد، گفت: این کارگروه در راستای تاکید استاندار البرز به صورت تخصصی هر هفته برگزار می‌شود تا بتواند با رصد مسائل و مشکلات نسبت به تحقق سهم استان البرز در حوزه نهضت ملی مسکن اقدام کند.

وی افزود: اهتمام دولت سیزدهم بر تکمیل و اتمام نهضت ملی مسکن متمرکز است در این راستا تمامی مسئولان مرتبط با این موضوع باید نسبت به احصای مسائل و مشکلات تا حصول نتیجه اقدام کنند.

به گفته افضلی استان البرز در طرح نهضت ملی مسکن، برای استان البرز ۹۸ هزار و ۸۵۸ واحد در قالب مسکن حمایتی دولت در مناطق شهری، بافت فرسوده و بازآفرینی شهری، مسکن خود مالکی در مناطق شهری و روستایی تعریف شده است که در جلسات تخصصی هفتگی بصورت مرتب رصد می‌شود.

گفتنی است در ادامه این نشست هر یک از اعضا جلسه گزارشی از اقدامات صورت گرفته ارائه و به بحث و تبادل نظر پرداختند.

مسیر طلای جهانی دوباره عوض شد!

قیمت طلا روز سه‌شنبه با کاهش بازدهی شاخص خزانه‌داری آمریکا افزایش یافت، در حالی که سرمایه‌گذاران منتظر اطلاعات اقتصادی بودند و تنش‌های فزاینده در خاورمیانه را زیر نظر داشتند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، بهای هر اونس طلا تا ساعت ۸ صبح به وقت شرقی با ۴.۱ درصد افزایش به ۱۹۷۵ دلار و ۴۰ سنت رسید و قیمت طلای آمریکا نیز با ۰.۱۶ درصد افزایش به ۱۹۷۶ دلار و ۴۰ سنت رسید.

بازدهی شاخص ۱۰ ساله خزانه‌داری ایالات‌متحده پس از اینکه برای مدت کوتاهی به بالای ۵ درصد در روز دوشنبه افزایش یافت و تهدیدی برای کاهش رشد اقتصادی در افزایش هزینه‌های استقراض بود، کاهش یافت.

ایلیا لسیوآک، رئیس بخش کلان جهانی در Tastylive گفت که اهمیت ژئوپلیتیک و طلا با قدرت طلا علیه غرم بازده اوراق قرضه قوی‌تر به وضوح مشخص می‌شود.

طلا به عنوان یک سرمایه‌گذاری مطمئن در مواقع بحران تلقی می‌شود و در دو هفته گذشته به دلیل نگرانی‌های مربوط به جنگ حدود ۹ درصد افزایش یافته و در ۲۰ اکتبر به بالاترین حد در ۵ ماه گذشته رسیده است.

بازارها همچنین منتظر شاخص مدیران خرید جهانی، ارقام تولید ناخالص داخلی سه ماهه سوم ایالات‌متحده در روز پنجشنبه و شاخص هزینه‌های مصرف شخصی ایالات‌متحده در روز جمعه به منظور ارزیابی تاثیر آن بر مسیر پولی فدرال رزرو هستند.

طبق گزارش رویترز، در بازار سایر فلزات ارزشمند، هر اونس نقره با ۰.۷ درصد افزایش به ۲۳.۱۵ دلار رسید، پلاتین ۰.۱ درصد کاهش یافت و به ۸۹۵ دلار و ۶۶ سنت رسید و پالادیوم با ۱.۱ درصد افزایش به ۱۱۲۹ دلار و ۷۹ سنت رسید.

پیری و کاهش جمعیت ژاپن دامن خودروسازی را گرفت

نمایشگاه خودروی توکیو برای اولین بار در چهار سال گذشته بازمی‌گردد و به تازگی برای عصر خودروهای برقی تغییر نام داده است.

به گزارش پیام آشنا، نمایشگاه تحرک ژاپن که روز پنجشنبه افتتاح می‌شود، در لحظه‌ای حساس برای صنعت داخلی برگزار می‌شود. پروتوتیپ ترین خودروساز جهان، اسبل یک محور راهبردی برای خودروهای برقی باتری‌دار، از جمله برنامه‌هایی برای تجاری‌سازی باتری‌های پیشرفته و استفاده از فناوری ریخته‌گری که توسط تسلا پیشگام بود، اعلام کرد. بی‌وای‌دی، برترین خودروساز چینی، اولین خودروساز چینی خواهد بود که مدل‌های خود را در این نمایشگاه به نمایش می‌گذارد و یکی از تنها سه خودروساز خارجی که این کار را انجام می‌دهد همراه با برندهای آلمانی مرسدس بنز و بی‌ام‌و خواهد بود.

خودروسازان خارجی برخلاف بسیاری از شرکت‌های ژاپنی که خودروهای مفهومی را به نمایش می‌گذارند، همگی خودروهای برقی باتری‌دار را نشان می‌دهند که در حال حاضر تولید شده یا قرار است در حال تولید باشند. صنعت خودروی ژاپن همچنین با فشار ناشی از هزینه‌های بالای ورودی و افت فروش در چین مواجه است که برندهای ژاپنی مانند نیسان و میتسوبیشی که بیشتر از سایر سازندگان غیر چینی آسیب دیده‌اند، تصمیم گرفته‌اند تولید خود را در آنجا پایان دهند. تویوتا در این نمایشگاه مدل‌های مفهومی مختلفی را به نمایش می‌گذارد که از جمله آنها می‌توان به خودروی اسپرت، پیکاپ‌ترک متوسط اشاره کرد. بزرگ‌ترین خودروساز جهان از نظر فروش مدت‌هاست که از رویکردی چند جلبه برای کاهش انتشار کربن حمایت می‌کند که شامل سایر گزینه‌های انرژی الکتریکی و جایگزین به جز خودروهای برقی باطری می‌شود. این شرکت مدل های جدیدی از سری Century و Crown خود را که قبلاً به عنوان خودروهای هیبریدی و پلاگین هیبریدی رونمایی کرده بود، به نمایش خواهد گذاشت. نیسان قصد دارد مدل‌های آریا ایف و ساکورا با باتری را به همراه مدل‌های مفهومی خودروهای الکتریکی باتری‌دار جدید مانند میتی‌ون لوکس به نمایش بگذارد. این نمایشگاه دوسالانه در سال ۲۰۲۱ به دلیل بیماری همه گیر برگزار نشد. اسبل، طیف وسیعی از فناوری‌های حرکتی از جمله وسایل نقلیه خودران، موتورسیکلت‌ها، کامیون‌ها و به اصطلاح «هاشین‌های پرنده» را به نمایش می‌گذارد. خودروسازان ژاپنی علیرغم تلاش برای جذب مخاطبان گسترده‌تر، با فشار فزاینده‌ای از سوی جمعیتی که به سرعت در حال پیری و رو به کاهش است که چوقان کمتری برای خرید خودرو دارد، مقابله می‌کنند و بر فروش خودرو فشار می‌آورند.

بر اساس داده‌های انجمن خودروسازان ژاپن که به سال ۱۹۹۳ برمی‌گردد، ثبت‌نام‌های جدید خودروهای سواری در سال گذشته به پایین‌ترین رکورد سالانه خود رسید. ثبت‌نام در سال ۲۰۲۲ با ۶.۲ درصد کاهش نسبت به سال قبل به ۳.۴ میلیون دستگاه رسید.

طبق داده‌های دولتی، نزدیک به یک سوم جمعیت ۱۲۴ میلیونی ژاپن تا اول ماه مه ۶۵ سال یا بیشتر سن داشتند. سال گذشته سومین سال متوالی بود که فروش خودروهای جدید زیر ۴ میلیون باقی ماند. هرچند که این خودروها نیز تحت تأثیر کمبود تراشه پس از همه‌گیری قرار گرفتند که تولید و عرضه خودرو را مختل کرد.

دیدگاه

اثر جهش قیمتی نفت بر شوک‌های ارزی در ایران

ابتدا این را می‌دانیم که الگوی ارزی کشور ما شناور کنترل شده است و بانک مرکزی در بازار ارز مداخله مستقیم دارد و باید داشته باشد. همچنین می‌دانیم که در اقتصاد ایران می‌توان اینگونه انگاشت که منابع مالی حاصل از فروش نفت قبل از تحریم‌های بین‌المللی و آمریکا علیه کشورمان به دست دولت می‌رسید و دولت آن را از طریق بانک مرکزی به پول ملی مبادله می‌کرد و معادل ریالی پول نفت را به‌طور مستقیم در بودجه هزینه می‌کرد؛ ولی پس از اعمال تحریم‌های ظالمانه توسط آمریکا و برخی دیگر از کشورها پول نفت عملا نمی‌تواند وارد کشور شود و دولت به صورت مستقیم به منابع مالی حاصل از فروش نفت دسترسی ندارد. در این صورت دولت بستانکاری خود از خریدار را که به حسابی در یک بانک خارجی واریز شده، ولی قابلیت آزادسازی و بهره‌برداری از آن وجود ندارد، به بانک مرکزی فروخته و مجددا معادل ریالی آن را از بانک‌مرکزی دریافت کرده است. این فرآیند چه به صورت اولی و چه به صورت دومی، در اقتصاد ایران تقریبا رویه‌ای مرسوم است.

باید توجه کرد که عرضه و تقاضای ارز در ایران در دو حوزه نقدی و حواله همواره در بازار ارز جاری بوده است. عرضه ارز یا توسط بانک‌مرکزی صورت می‌گیرد که اصلی‌ترین منابع بانک‌مرکزی نیز ارزهای دولت یا بخش‌های اقتصادی مانند پتروشیمی‌هاست که طبق مولدی از قانون مکلف به فروش ارزهایشان به بانک‌مرکزی هستند یا اینکه بانک‌مرکزی سامانه‌هایی را ایجاد کرده است و صادرکنندگان مجبورند منابع ارزی خود را در این سامانه‌ها و یا تعیین و اعمال می‌شوند از خود را به فروش برسانند. بنابراین می‌توان گفت که هم در بازار نقدی اسکناس و هم در بازار سامانه‌ای، اصلی‌ترین عامل تعیین نرخ ارز در بیشتر مواقع بانک‌مرکزی است که در اصطلاح مرسوم به بازارساز معروف است. حال سوال این است که عامل تعیین قیمت ارز در دوره‌های متفاوت زمانی در کشور کیست؟ آیا همیشه بانک‌مرکزی توان تعیین قیمت را داشته و بازارساز بوده است؟

پاسخ به این سوال ابعاد آشکار، شفاف و البته مبهم و ناپیدایی دارد. در شرایطی که انتظارات تورمی و انتظارات قیمتی تحت یک روند معمول و بلندمدت تعادلی قرار گرفته است و نوسانات بازارهای داخلی و بین‌المللی زیاد نیست، اصولا اخیرا مثبت و منفی هستند که روزانه به‌خصوص روی بازار نقدی و اسکناس تاثیر می‌گذارند و نوسان قیمتی به وجود می‌آورند ولی اندازه نوسان به حدی نیست که از دامنه تحمل یا توان بازارساز بیرون بود. بنابراین بازارساز با عرضه مقداری منابع نقد بیشتر، خبر و اثر را کنترل و نرخ را حفظ می‌کند؛ ولی وقتی اتفاقی در فضای بین‌الملل یا در ارتباطات بین‌المللی کشور با نظام جهانی و به‌خصوص آمریکا در حال شکل‌گیری باشد که ماهیتی بزرگ‌تر از کنوانسیت یا دارای اثرات بزرگ تعیین‌شده توسط جامعه باشد، آنگاه انتظارات اجتماعی به سمت افزایش جدی تقاضای ارز نسبت به عرضه آن حرکت کرده و نوسانات بزرگ‌تری را به وجود خواهد آورد و به تبع آن اگر بانک‌مرکزی قصد کنترل داشته باشد، باید هزینه کنترل بزرگ‌تری بپردازد.

در اینکه عرضه و تقاضا قیمت را در بازار تعیین می‌کند شکی نیست؛ ولی اینکه اندازه نوسان و نیز مسیر و هدایتگری نوسان در اختیار بازارساز قرار بگیرد، به اندازه نوسان و منبع ایجادکننده آن و نیز تداوم و سخت‌جانی عامل ایجادکننده بحران بستگی دارد. نوسانات بزرگ در قیمت نفت همواره این ظرفیت را دارد که عرضه منابع ارزی از سوی بانک‌مرکزی را تحت‌تاثیر قرار دهد. هرچند از زمانی که تحریم‌های بین‌المللی عاملی برای عدم‌توان بانک‌مرکزی در عرضه ارز درتملک خود بود، دیگر بانک مرکزی مانند قبل توان دخالت در بازار اسکناس را نداشت، ولی همین که معادل ریالی این ارز را در اختیار دولت قرار می‌داد و از آن طریق منابع ایجاد نقدینگی را گسترش داده و عملا با ایجاد تورم در کالاها و خدمات امکان افزایش نرخ ارز را به وجود می‌آورد، می‌توان گفت که نوسانات قیمت و میزان عرضه نفت کشور، همواره منابع مهمی برای ایجاد نوسان در قیمت ارز بوده است.

افزایش قیمت نفت یا توان فروش آن با افزایش منابع در دسترس، در شرایطی که دسترسی به ارز مربوطه ممکن باشد، می‌تواند عرضه ارز را در بازار گسترش دهد و در کوتاهمدت عاملی برای کاهش قیمت ارز باشد؛ ولی در بلندمدت با افزایش منابع ریالی بودجه و ضرب شدن این منابع در ضریب تکاثری بخش پولی کشور، می‌توان انتظار داشت که در بلندمدت برعکس کوتاهمدت اگر گذاشته و قیمت ارز را افزایش دهد، از سوی دیگر هرگاه منابع ارزی کشور افزایش یافته و در کوتاهمدت قیمت ارز از طریق عرضه بیشتر در بازار کاهش داشته، عملا عاملی برای افزایش تمایل به واردات و سفرهای خارجی بیشتر بوده است که در دوره بعدی عاملی برای افزایش تقاضای ارز بوده و نرخ آن را افزایش داده است.

حال فرض کنیم که این اتفاق بیفتد و منابع حاصل از قیمت نفت در بازارهای جهانی یا میزان عرضه آن بیشتر شود و نفت بیشتری را با قیمت‌های بیشتر بفروشیم، ولی نتوانیم به علت تحریم‌ها منابع حاصل از آن را به داخل کشور وارد کنیم؛ در این صورت به علت رفتار میلدهای بانک‌مرکزی و دولت، تامین مالی بودجه از طریق فروش منابع ارزی کنز شده در بیرون کشور به بانک مرکزی صورت می‌گیرد و تورم‌زایی در آینده اتفاق خواهد افتاد. البته در کوتاهمدت نیز عرضه ارز به صورت نقد در بازار داخلی شکل نخواهد گرفت و همین باعث می‌شود که قابلیت و توانمندی بانک‌مرکزی در کنترل نوسانات و بازارسازی تا حدودی با محدودیت مواجه شود. بطور کلی می‌توان گفت: چه تحریم باشیم و چه نباشیم، به علت مکانیزم فروش ارزهای حاصل از فروش نفت توسط دولت به بانک‌مرکزی، هنگام افزایش قیمت نفت یا افزایش توان فروش آن، فرآیند تورمی و پس از آن افزایش نرخ ارز را حداقل از یک دوره بعد به صورت مستمر مشاهده خواهیم کرد؛ ولی وجود یا نبود تحریم باعث می‌شود که اندازه نوسان‌های نرخ ارز بزرگ‌تر یا کوچک‌تر باشد.

قابل ذکر است که هنگام نوسان شدید قیمت نفت و نوسان بالای درآمد حاصل از فروش آن، چون در کشور صندوق توسعه ملی به صورت مستقیم بخشی از این منابع را دریافت خواهد کرد، همه نوسان وارد بودجه دولت نمی‌شود، اما بخش قابل توجهی از نوسان منتقل خواهد شد؛ ولی اگر مکانیزم صندوق به گونه‌ای تنظیم شود که دولت فقط بتواند مقدار تعیین‌شده در بودجه سالانه را برداشت کند و مازاد درآمد نفتی کشور کامل وارد صندوق توسعه ملی شود، آنگاه اثرات نوسانی این تغییرات می‌تواند به‌شدت کاهش یابد؛ حتی اگر نوسانات در مسیر کاهش قیمت نفت یا کاهش درآمدهای دولت از نفت باشد. این موضوع البته مشمول عدم‌تقارن معنادار آماری در اثرات بالا رفتن یا کاهش قیمت نفت است؛ ولی وجود صندوق توسعه ملی و فرآیندهای ارتباطی این صندوق با درآمدهای نفتی می‌تواند دامنه نوسانات را کنترل یا اندازه اثرات نامتقارن را تا حدودی به سمت تعادل مقداری متمایل کند.

دکتر سهراب دل‌انگیزان / دانشیار گروه اقتصاد دانشگاه رازی و مشاور اتاق بازرگانی کرمانشاه
Alborz.payam@gmail.com